

Uni-Partner AB
mikael.hakola@profilskolan.se

Rektorn vid Profilskolan (f.d. Första Sportskolan)
mikael.hakola@profilskolan.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Profilskolan (f.d. Första Sportskolan) i Stockholms kommun

Tillsyn i Profilskolan (f.d. Första Sportskolan)

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Profilskolan (f.d. Första Sportskolan) besöktes av Skolinspektionen den 4 september 2013.

Fakta om skolan

Profilskolan (f.d. Första Sportskolan, organisationsnummer 556286-9320, Uni-Partner AB) ligger i stadsdelen Vällingby i Stockholms kommun. Verksamheten omfattar grundskola årskurs 6-9. Vid tillfället för tillsynen har Profilskolan 64 elever.

Profilskolans ledningsgrupp består av en rektor, en biträdande rektor samt vid besökstillfället även representant för huvudmannen. Rektorn är nytillträdd sedan augusti 2013. Under perioden mars 2013 – augusti 2013 arbetade den som vid besökstillfället representerade huvudmannen som rektor på skolan.

Årskurs 6

Med anledning av det låga elevantalet visar Skolverket ingen statistik för resultaten för hur många elever som uppnådde kravnivån på de nationella ämnesproven i matematik, engelska och svenska läsåret 2011/2012. Enligt skolans egen statistik var det 100 procent som uppnådde kravnivån i samtliga tre ämnen. För riket var motsvarande siffra 79 procent i matematik, 87 procent i engelska, respektive 82 procent i svenska. Skolan har redovisat statistik för kunskapsresultaten vid läsårets slut från läsåret 2011/2012. Av statistiken framgår att 100 procent av eleverna nådde kunskapskraven i de ämnen de fick undervisning i under årskurs 6 förutom i samhällskunskap där 71 procent av eleverna nådde kunskapskraven. Eleverna läste inte hem- och konsumentkunskap och teknik i årskurs 6 och därmed finns inte resultat redovisade för dessa ämnen.

Den nationella statistiken för 2013 är vid tiden för föreliggande beslut inte publicerad. Rektorn har dock inkommit med uppgifter för läsåret 2012/2013. Av dessa framgår att mellan 80 och 100 procent av eleverna nådde kunskapskraven i de ämnen där kunskapskrav finns. I hem- och konsumentkunskap, samhällskunskap och teknik, finns inga resultat redovisade då undervisning inte genomfördes i dessa ämnen.

Årskurs 9

Enligt Skolverkets nationella statistik år 2012 var det genomsnittliga meritvärdet 199 poäng för Profilskolan, jämfört med 211 poäng för riket. Under de senaste fem åren har meritvärdet på Profilskolan varierat mellan 199 poäng som lägst (år 2012) och 239 poäng som högst (år 2008). Andelen elever i årskurs 9 som uppnådde målen i alla ämnen läsåret 2011/12 var 65 procent, vilket är lägre än för både riket och kommunen.

Andelen behöriga elever till gymnasieskolans högskoleförberedande program år 2012 var 84 procent och nästintill 100 procent till yrkesprogram.

Av skolans egen sammanställning framgår att andelen elever som når kunskapskraven i moderna språk har ökat, från 81 procent år 2011 till 94 procent år 2012. Andelen elever som nådde kunskapskraven i ämnet geografi har däremot minskat från 93,5 procent år 2011 till 80,5 procent år 2012. Även i ämnet teknik minskade andelen elever som uppnådde kunskapskraven från 100 procent år 2011 till 81 procent år 2012.

Enligt Skolverkets nationella statistik år 2013 var det genomsnittliga meritvärdet 227 poäng för Profilskolan, jämfört med 213 poäng för riket. Samma år uppnådde 67 procent av eleverna kunskapskraven i alla ämnen. Skolinspektionen har gått igenom skolans betygssammanställning och ser att det finns elever som saknar betyg i samtliga ämnen.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Profilskolan visar att skolan i vissa avseenden ger eleverna förutsättningar att nå målen för utbildningen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Skolan har dock ett flertal brister som måste avhjälpas. Skolinspektionen bedömer till att börja med att skolans kvalitetsarbete behöver förbättras. De samlade kunskapsresultaten sammanställs inte på ett strukturerat sätt och analyseras inte av skolledning och personal. Det saknas rutiner för såväl formerna för utvecklingsarbetet som dokumentationen av detta. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter uppfylls. Därmed ska såväl elevernas resultat som skolans stödinsatser och arbetet mot kränkande behandling analyseras i syfte att utveckla verksamheten.

Av Skolverkets statistik framgår att Profilskolans genomsnittliga meritvärde de fem åren varierat. Läsåret 2011/12 låg meritvärdet under genomsnittet i Stockholms kommun och riket i sin helhet. Därefter höjde skolan sitt meritvärde till att ligga över både kommunen och riket som sin helhet under läsåret 2012/13. Båda åren är det dock endast 65-67 procent av eleverna som nått målen i alla ämnen. Skolan behöver därför fortsätta att arbeta för att samtliga elever ska ges möjlighet för att nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

När det gäller särskilt stöd behöver åtgärdsprogrammen förbättras på så vis att kopplingarna mellan elevens behov och insatta åtgärder för att eleven ska nå målen tydliggörs. Det måste därutöver framgå hur de åtgärder som skolan avser att vidta ska följas upp och utvärderas.

Eleverna som Skolinspektionen träffar uttrycker att de trivs på skolan och att de tycker att lärarna är bra på att förklara och att de tar sig tid att hjälpa eleverna. Skolinspektionen bedömer dock att eleverna på Profilskolan behöver ges större möjlighet till inflytande över sitt eget lärande.

Profilskolan har sex lärare anställda. Flera saknar behörighet i de ämnen som de undervisar i. Skolinspektionen ser det som angeläget att skolan ser över sin lärarbehörighet. I tillsynen framkommer även att skolan inte har några strategier för att säkerställa att lärarnas betygssättning blir likvärdig. Detta är av särskild vikt då skolan endast har en ämneslärare i varje ämne.

Skolinspektionen bedömer vidare att skolans arbete mot kränkande behandling behöver förbättras och tydliggöras. Det framkommer i intervjuerna med rektor och lärare att gemensamma ramar för arbetet saknas. Flera lärare ger exempel på hur de arbetar med värdegrundsfrågor men konsekvensen blir att det är personberoende på vilket sätt eller i vilken grad ett sådant arbete bedrivs. Det framkommer även i tillsynen att elevhälsan inte har något förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan. Det saknas även specialpedagogisk kompetens. Profilskolan måste organisera och använda elevhälsan så att den ger tillgång till de kompetenser som anges i skollagen liksom ges förutsättningar att uppfylla skollagens krav att vara förebyggande och hälsofrämjande samt stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Skolinspektionens utredning visar flera brister inom områden som rektor har ett särskilt utpekad ansvar för. Den nuvarande rektorn på skolan har endast arbetat sedan början på terminen och innan han tillträdde har det skett ett par rektorsbyten de senaste två läsåren. Det är av vikt att den nya rektorn vidtar de aktuella åtgärder och ser till att dessa genomförs i verksamheten.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Uni-Partner AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den **13 mars 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Uni-Partner AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Ge eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.
- Organisera forum för samråd med eleverna så att eleverna ges reell möjlighet till inflytande.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. En del i arbetet med inflytande är att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen, en annan del är att det finns ett eller flera forum för samråd med eleverna där frågor som är viktiga för skolans verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna behandlas. Den närmare utformningen av inflytandet ska, enligt skollagen, anges i samband med planering av verksamheten.

I intervjuer med elever framkommer att de anser att de endast vid ett fåtal tillfällen, i något enstaka ämne, getts möjlighet att påverka arbetsformerna för undervisningen. Lärare uppger i intervju med Skolinspektionen att eleverna nog inte upplever att de har någon möjlighet till inflytande. Lärarna berättar dock att eleverna ibland kan få vara med och välja examinationssätt och om arbeten ska genomföras i grupp eller enskilt. Lärarna konstaterar att elevernas inflytande främst handlar om hur man ska arbeta med olika arbetsområden och inte vad man ska arbeta med. Skolinspektionens enkäter för elever i årskurs 9 visar att Profilskolan har ett lägre medelvärde på enkätens område "Delaktighet och inflytande" än medelvärdet för samtliga skolor i enkätundersökningen. I området ingår frågor som "det är bara lärarna som bestämmer vad vi ska arbeta med på lektionerna" och "på lektionerna är vi elever med och bestämmer på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter".

Personen som representerade huvudmannen vid besökstillfället och rektorn känner inte igen sig i Skolinspektionens enkätresultat, men rektorn påpekar att han ännu inte har satt sig in i hur lärarna arbetar med elevernas inflytande. Ett mål i skolans dokument "Kvalitets och måldokument" är att "80 % av eleverna i årskurs 7-9 ska anse i skolans egen elevenkät att de fått möjlighet att reellt påverka såväl planering som genomförande av undervisningen i samhällskunskap och att lärarna i detta ämne är ansvariga för måluppfyllelsen". Det framgår dock inte hur detta arbete ska bedrivas, om det gäller för andra ämnen än samhällskunskap eller vad som gäller för årskurs 6.

Vad gäller forum för samråd med elever såsom klassråd och elevråd framkommer i intervjuer med eleverna att dessa blivit kaotiska under vårterminen och att skolan därför slutat med dessa möten. Lärarnas uppfattning är att eleverna saknat intresse för att ha elev- och klassråd. De framhåller dock att det bedrevs fungerande möten i en av klasserna. Rektorn uppger i samband med faktagranskningen att klass- och elevråd har startats upp på skolan. Skolinspektionen vill understryka att det inte endast är av vikt att det finns fungerande former för det formella inflytandet utan även att skolan har ett uppdrag att eleverna fortlöpande ska stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister gällande elevernas reella inflytande över utbildningen på Profilskolan. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Uni-Partner AB föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

4 kap. 9 §, 4 kap. 13 § första stycket skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Uni-Partner AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Utarbeta ordningsregler under medverkan av eleverna.
- Bedriva ett målinriktat och gemensamt värdegrundsarbete för att vid skolan förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Motivering

Ordningsregler

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Det är rektorn som ska besluta om ordningsregler.

Skolan har inför tillsynen inkommit med skolans ordningsregler. I intervjuer med eleverna framkommer att de inte har varit med och tagit fram dessa regler och de uttrycker att det är "den gamla rektorns regler". I intervju med lärarna framförs att reglerna har funnits sedan skolan startade. Den ny tillträdde rektorn uppger att han har reviderat ordningsreglerna och kommer att ta upp dessa i elevrådet, som åter ska startas på skolan, innan de beslutas.

Åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling

Av skollagen framgår att det är huvudmannens ansvar att se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Lagstiftaren har ansett att det inte är tillräckligt att förbjuda diskriminering och kränkande behandling. Det behövs även aktiva åtgärder för att minska förekomsten av trakasserier och kränkande behandling. Detta innebär att huvudmannen åläggs att bedriva ett målinriktat arbete för att dels främja lika rättigheter och möjligheter, dels förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

I intervju med lärare framkommer att det i skolan inte finns någon uttalad strategi för förebyggande åtgärder mot kränkande behandling men att ett arbete ständigt pågår bland personalen. Lärarna berättar att de ser till att vara goda förebilder för eleverna och ger exempel på att de fångar upp problem och händelser som sker på skolan och diskuterar dessa i klasserna. Även rektorn uttrycker att grundtanken i skolans värdegrundsarbete är att de vuxna föregår med gott exempel men kan inte redogöra för hur han försäkrar sig om att personalen på skolan har ett gemensamt förhållningssätt gentemot eleverna i det förebyggande arbetet. Det framgår av Skolinspektionens enkäter att indexvärdet för både "grundläggande värden i undervisningen" och "grundläggande värden på skolan" är lägre på Profilskolan än på samtliga skolor i enkätundersökningen. I "grundläggande värden i undervisningen" ingår frågeställningar såsom i min skola pratar vi om mänskliga rättigheter" samt "i min skola pratar vi om jämställdhet mellan könen". Profilskolans medelvärde ligger på 4,1 vilket kan jämföras med 5,9 som medelvärde på samtliga skolor i enkätundersökningen.

I intervjuer med elever framkommer att det förekommer bråk och stök i korridorerna på rasterna. Det uttrycks även att alla inte vågar ställa frågor i klassrummet för att man är rädd att någon ska tycka att man är dum när man inte förstår. Skolinspektionen har tagit del av Stockholms stads enkät i grundskolan gällande "Första sportskolan" från våren 2013. Enkäten bekräftar att det finns ett fåtal elever som anser att de blivit illa behandlade av andra elever i skolan även om de flesta anser att det är god stämning på skolan. Enligt skolans plan mot kränkande behandling för läsåret 2012/2013 ska enkätundersökningar genomföras med täta mellanrum för att upptäcka kränkningar. Av intervjuer med elever framkommer dock att de inte har fyllt i någon enkät under deras tid på skolan. Även lärarna bekräftar att någon trivselenkät inte genomförts under föregående läsår. I intervjuer med eleverna framkommer även att de inte känner till eller har sett skolans plan mot kränkande behandling. Trots att lärarna framstår som närvarande för eleverna och att lärarna menar att de direkt tar tag i situationer som uppstår visar intervjuerna på att gemensamma ramar för arbetet mot kränkande behandling saknas, utöver ordningsreglerna. Det är till stor del upp till den enskilde läraren att utforma värdegrundsarbetet och vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Konsekvensen blir att det är personberoende på vilket sätt eller i vilken grad ett sådant arbete bedrivs.

Planen mot kränkande behandling

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Profilskolan har inkommit med en handlingsplan för arbetet mot kränkande behandling på skolan som kallas "Likabehandlingsplan, Första Sportskolan, Läsåret 2012-2013. Av planen framgår proceduren för åtgärdande av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. I proceduren framgår att mentorn i första hand ska lösa konflikten och att ärendet, om det kräver vidare handläggning, ska dokumenteras och därefter överlämnas till rektor för beslut om vidare åtgärder. I intervju med lärarna beskrivs dock att rektorn kopplas in vid alla fall av kränkningar. De praktiska rutinerna stämmer således överens med lagkraven men rutinerna som anges i planen. I skolans plan mot kränkande behandling finns inte heller någon redogörelse för hur de planerade åtgärderna från det förgående läsåret har genomförts.

Vid faktakontrollen har rektorn inkommit med sin likabehandlingsplan för läsåret 2013-2014 i vilken det nu framgår att alla former av kränkande behandling ska rapporteras till rektor liksom en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från det förgående läsåret har genomförts. Skolinspektionen avstår därför från ingripande i denna del.

Skolinspektionen konstaterar sammanfattningsvis att det finns brister inom bedömningsområdet trygghet och studiero. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Uni-Partner AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

5 kap. 5 §, 6 kap. 7 och 10 §§ skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Uni-Partner AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att samråd med elevhälsan sker vid utredningar om behov av särskilt stöd.
- Utarbeta åtgärdsprogram som anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.
- Se till att beslut om anpassad studiegång uppfyller författningarnas krav.

Motivering

Samråd med elevhälsan vid utredningar av särskilt stöd

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, så ska detta anmälas till rektor. Rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd.

I intervju med lärarna framkommer att de är ansvariga för att uppmärksamma om någon elev är i behov av särskilt stöd. Därefter förs diskussion på en elevvårdskonferens, där lärarna och rektor deltar. Trots att flera av de inskickade åtgärdsprogrammen grundar sig i psykosocial problematik uppger lärarna vid besöksstillfället att det endast vid något eller ett par tillfällen har tillkallats en

kurator eller psykolog till elevvårdskonferenserna de senaste åren. Detta bekräftas i telefonintervju med Sollentunahälsan som skolan har avtal med när det gäller elevhälsofunktionerna. Det framkommer i intervjun med lärarna att de inte känner till att det finns ett lagstadgat krav att samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt.

Åtgärdsprogram

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Vidare ska enligt skollagen ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram från Profilskolan. Dessa är uppdelade i två delar: en elevanalys och en åtgärdsplan. I slutet av elevanalysen gör skolan en analys av elevens behov av stöd. I de inskickade åtgärdsprogrammen beskrivs elevernas behov på ett otydligt sätt. Behov som konstateras är till exempel att eleven behöver lugn och ro, att eleven ska delta i en liten grupp på NO och SO-lektionerna eller få extra hjälp att ta igen restuppgifter. Elevens behov ska utgöra utgångspunkten för de åtgärder som beslutas. Åtgärderna i de inskickade åtgärdsprogrammen är inte heller alltid specifika och tydligt kopplade till elevens behov, exempelvis kan en åtgärd vara "N läser sin bok hemma" eller "N ska studera SO (religion och historia)". Åtgärderna måste även vara mer konkreta och utvärderingsbara. Slutligen framgår inte heller hur åtgärderna ska följas upp utan endast när.

Beslut om anpassad studiegång

Om det finns särskilda skäl får ett beslut om särskilt stöd innebära att stödet ska ges enskilt eller i särskild undervisningsgrupp enligt skollagen. Vidare anges i skollagen att om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). Enligt förvaltningslagen ska beslut även innehålla skälen till beslutet, det vill säga varför eleven ska ges särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp, enskilt eller i form av anpassad studiegång.

Av ett av Profilskolans inskickade åtgärdsprogram framgår att en elev har ett muntligt avtal med rektorn om att eleven ska ha anpassad studiegång. Skolinspektionen vill framhålla att ett beslut om anpassad studiegång kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Beslutet ska finnas skriftligt och det ska framgå vilka ämnen som ingår, respektive inte ingår, i den anpassade studiegången samt skäl för beslutet.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Uni-partner AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 8-9 och 12 §§ skollagen, 29 kap. 10 § skollagen och 20 § förvaltningslagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Uni-Partner AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Säkerställa att rektorn ser till att lärarna är väl förtrogna med regelverket som gäller för betygssättning.
- Se till att skriftliga bedömningar utformas i enlighet med gällande författningars krav.

Motivering

Betygsättning

Rektorn har i skollagen ett utpekad ansvar för att betygs sätts i enlighet med de föreskrifter som gäller för betygssättning. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s 667) är syftet med bestämmelsen att särskilt markera rektorns ansvar för en rättvis och likvärdig betygssättning. Det innebär att rektorn måste se till att lärarna är förtrogna med regelverket och att de ges stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Lärarna på Profilskolan är ensamma om att undervisa i sina respektive ämne, vilket innebär att lärarna saknar möjligheter till regelbunden samverkan med andra lärare i frågor som rör bedömning och betygssättning. I intervjuer med rektor och lärare framkommer att skolan försökt få igång ett samarbete med andra grundskolor kring bedömning och betygssättning men något samarbete har inte påbörjats. Tillsynen visar vidare att skolan inte genomfört några insatser för att lärarna ska utveckla sin bedömarförmåga och sin förtrogenhet med kunskapskraven. Flera lärare som undervisar på Profilskolan saknar även lärarutbildning.

Personen som representerade huvudmannen vid besökstillfället, tillika rektor på skolan under mars-augusti 2013, uttrycker att han utgår från att lärarna sätter korrekta betyg och försäkras sig om detta genom att hänvisa till att elevernas slutbetyg är nästintill 100 procent överensstämmande med resultatet på de nationella proven, i de ämnen som nationella prov genomförs. I både matematik och engelska var överensstämmelsen 100 procent år 2012. Tidigare år har

relationen varit annorlunda, år 2010 var det endast 22 procent av eleverna som fick samma slutbetyg som resultat på det nationella ämnesprovet. Detta uppmärksammandes av skolledningen. Lärarna uppger i intervju med Skolinspektionen under tillsynen att de håller sig nära resultatet på de nationella proven när de sätter betyg. I den inskickade verksamhetsredogörelsen framkommer att rutinen på skolan är att resultat från nationella prov ska vägas in i betygsättningen och på så sätt att avvikelser på mer än 5 procent gentemot slutbetyg måste kunna motiveras på ett mycket tydligt sätt. Skolinspektionen vill betona att det inte finns någon nationellt beslutad relation mellan provbetyg och ämnesbetyg, och att såväl en stor avvikelse som en hög överensstämmelse i relationen mellan provbetyg och ämnesbetyg kan vara ett tecken på att ett behov av att granska betygsättningen föreligger.

Skolinspektionens samlade bild blir därmed att rektorn endast i begränsad omfattning skapar förutsättningar för lärarnas arbete med bedömning och betygsättning, något som är särskilt viktigt mot bakgrund av att flera lärare saknar lärarutbildning och dessutom är ensamma att undervisa i sitt eller sina ämnen.

Skriftliga bedömningar

Enligt skollagen ska en skriftlig bedömning av elevernas kunskapsutveckling i ämnet ges i de fall ett godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne. Av bedömningen får också de stödåtgärder som har vidtagits framgå. Bedömningen ska undertecknas av läraren.

Skolinspektionen har tagit del av vad Profilskolan kallar "Skriftligt omdöme" från vårterminen 2012. Bifogat till dokumentet finns en text från Skolverket om skriftliga omdömen enligt den gamla skollagen. Dokumentet är inte heller undertecknat av läraren. Rektorn behöver se till att dokumentet benämns vid rätt namn samt hänvisar till gällande författningar.

Skolinspektionen finner sammanfattningsvis att det finns brister inom området bedömning och betygsättning. Uni-Partner AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 10 och 14 §§ skollagen, 10 kap. 22 § skollagen, Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Uni-Partner AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Säkerställa att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras.
- Rektorn ser till att alla elever i årskurs 6 ges möjlighet att uppnå de kunskapskrav som finns i slutet av årskurs 6.
- Rektorn ser till att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling och lärande och mot att de nationella målen uppfylls.

Motivering

Uppföljning och utveckling av utbildningen

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Profilskolan har inkommit med ett dokument som kallas "Kvalitets- och måldokument". I detta anges ett antal mål med utbildningen och ibland kopplade åtgärder för att nå dessa mål. Lärarna uppger dock att de inte varit delaktiga i dokumentets framtagande och dokumentet beskriver inte verksamheten på Profilskolan. Det finns t.ex. uppställda mål för årskurserna 1-3 trots att dessa årskurser inte omfattas av skolans verksamhet. Lärarna berättar det har skett visst utvecklingsarbete genom att man konstaterat att undervisningen måste förmedla ordkunskap på ett bättre sätt, för att eleverna ska kunna nå högre måluppfyllelse. Utöver detta kan Skolinspektionen inte, av vad som framkommer av utredningen, se att någon systematisk uppföljning eller utveckling av utbildningen på skolan.

Huvudmannens representant vid besökstillfället har efter tillsynen inkommit med skolans analys av förra läsårets betyg. Denna består endast av en jämförelse av elevernas slutbetyg och resultaten på de nationella ämnesproven. Någon djupgående analys kopplad till en resultatsammanställning i alla ämnen

som eleverna fått undervisning i har inte redovisats. Den information som finns dokumenterad om elevernas kunskapsresultat är inte tillräcklig för att kunna ligga till grund för analys och beslut om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Av den ingivna dokumentationen går inte att utläsa om skolan i sitt systematiska kvalitetsarbete utvärderar och säkerställer att de stödinsatser som ges också leder till avsedda resultat. Av Skolverkets statistik framkommer att 67 procent av eleverna målen i alla ämnen.

Skolinspektionen vill påpeka att det är av vikt att det finns dokumentation som ger tydlig information om den samlade bilden av utbildningens kvalitet och skolans utvecklingsområden till såväl personal som till elever och vårdnadshavare. För att skolan ska kunna analysera och utveckla sin verksamhet och måluppfyllelse krävs bland annat att rektor med hjälp av lärarkollegiet analyserar exempelvis elevernas kunskapsutveckling för att därefter sätta in rätt åtgärder för att komma till rätta med de problem som identifieras.

Kunskapskraven i årskurs 6 och utbildningens inriktning mot målen

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet ledas och samordnas av rektorn. Som pedagogisk ledare för skolan och som chef över lärarna och övrig personal ska rektorn se till att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling och lärande och mot att de nationella målen uppfylls.

Huvudmannen ansvarar för att eleven får undervisning i alla ämnen i enlighet med grundskolans timplan och läroplanens kunskapskrav samt hur det centrala innehållet i ämnena fördelats på årskursspann. Enligt skolförordningen beslutar huvudmannen efter förslag av rektorn om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. Profilskolan har inkommit med en resultat-sammanställning av vilken det framgår att det inte finns någon sammanställning avseende andelen elever i årskurs 6 som nådde kunskapskraven i hem- och konsumentkunskap, samhällskunskap och teknik. Rektor har förklarat att detta beror på att undervisning inte har bedrivits i dessa ämnen. Mot bakgrund att det finns nationella kunskapskrav i årskurs 6 är det skolans ansvar att se till att eleverna har getts möjlighet att nå kunskapskraven i alla ämnen där kunskapskrav finns uppställda. Skolan har vid faktakontrollen meddelat att skolan har lagt om timplanen så att undervisning i bedrivs i hem och konsumentkunskap i årskurs 6.

Skolinspektionens utredning visar flera brister inom områden som rektor har ett särskilt utpekat ansvar för. Det gäller exempelvis arbetet med arbetsformer för elevinflytande, bedömning och betygsättning och särskilt stöd. Därutöver tillkommer att skolan inte har ett fungerande kvalitetsarbete där lärandemiljön, undervisning och resultat följs upp. Den nuvarande rektor på skolan har endast arbetat sedan början på terminen och innan han tillträdde har det skett ett par rektorsbyten de senaste två läsåren. Den nytillträdde rektor berättar att

skolan har tre uppsatta mål för det kommande läsåret: rastaktiviteter, ordning och "kunskaper i olika former". Av intervju med rektor framgår också att rektorn har begärt in termin-, vecko- och lektionsplaneringar från lärarna för att arbetet på skolan i större utsträckning ska vara inriktat på att de nationella målen uppfylls. Det är av vikt att rektorn vidtar åtgärder och ser till att dessa genomförs i verksamheten.

Utredningen visar att det finns brister inom området pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Uni-Partner AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 9 § första stycket, 4 kap. 4-6 §§ skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Personalkompetens

Bedömning

Uni-Partner AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Redovisa en plan med konkreta åtgärder som ska vidtas för att öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de bedriver.

Motivering

Utgångspunkten i skollagen är att lärare ska ha utbildning för den undervisning de bedriver. Det innebär att lärarens utbildning måste överensstämma med den skolform, årskurs och de ämnen som läraren undervisar i. Lärare som har anställts före första juli 2011 och som saknar lärarlegitimation kan under en övergångsperiod istället ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Lärare som inte uppfyller kraven enligt skollagen får undantagsvis bedriva undervisning. Det gäller bland annat om det inte finns personer som uppfyller kraven inom huvudmannens organisation.

Enligt lärarförteckningen som Profilskolan har skickat in till Skolinspektionen framgår att flera lärare undervisar i ämnen som de inte har utbildning i. Det finns till exempel inte behöriga lärare i engelska, svenska som andraspråk, matematik, teknik, slöjd och samhällskunskap. Det finns lärare som är anställda efter första juli 2011 som undervisar i ämnen som de inte har utbildning i.

Skolinspektionen konstaterar att det finns lärare som saknar utbildning för den undervisning som de bedriver. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Uni-Partner AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 13, 15, 18-19 §§ skollagen, 2 kap. 3 § 1985 års skollag, 33 § lag om införande av skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Uni-Partner AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Ordna tillgång till samtliga föreskrivna kompetenser i elevhälsan i tillräcklig omfattning och använda kompetenserna i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete och i arbetet med att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering

Skollagen anger att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Av insänd dokumentation framgår att Profilskolan har möjlighet att köpa in elevhälsotjänster i form av resurser som skolläkare, skolsköterska, kurator, psykolog m.m. från Skolhälsan i Sollentuna. Avtalet med Skolhälsan i Sollentuna anger att de medicinska kompetenserna ska användas i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Vid en telefonintervju med den ansvariga skolsköterskan på Skolhälsan framkommer att de regelbundna lagstadgade hälsokontrollerna görs men att de inköpta elevhälsotjänsterna, skolläkare och skolsköterska, dock inte arbetar förebyggande eller hälsofrämjande på skolan. Skolsköterskan ingår heller inte i övrigt i skolans arbete med att stödja elevernas utveckling mot målen. Det framkommer att elevhälsans representanter inte har blivit kallade till möte någon gång på skolan för samtal med personal och

rektor för att diskutera elevhälsans roll och arbete på skolan. Skolsköterskan på Skolhälsan uppger att kuratorstjänst inte har köpts in till skolan samt att det vid något enstaka tillfälle har köpts en psykologtjänst. I intervju med lärarna bekräftas att det endast vid något tillfälle ett par år tillbaka har köpts in psykologtimmar. Lärarna uttrycker att det finns många elever med behov av stöd-samtal och att de själva ofta får ta dessa samtal. Skolinspektionen konstaterar att Profilskolan har tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator, såtillvida att skolan har möjlighet köpa in kompetenser i olika ärenden. Det saknas emellertid såväl ett samarbete mellan de kompetenser som ingår i elevhälsan som mellan elevhälsan och övrig skolpersonal. Således saknar Profilskolan en elevhälsa som arbetar förebyggande och hälsofrämjande, samt som stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål.

När det gäller tillgång till specialpedagogisk kompetens finns det vid besökstillfället ingen speciallärare eller specialpedagog på skolan. Skolans lärare i matematik och naturvetenskapliga ämnen har viss kompetens på området men har ingen tid avsatt i sin tjänst för att tillgodose specialpedagogiska insatser. I intervju med huvudmannens representant vid besökstillfället framkommer att denne inte känner till att det finns ett författningskrav på personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Lärarnas uppfattning är att detta är ett utvecklingsområde på skolan och att det skulle behövas specialpedagogisk kompetens i ökad utsträckning.

Utredningen visar sammanfattningsvis att det finns brister i elevernas tillgång till elevhälsa samt förutsättningar för elevhälsan att arbeta förebyggande och hälsofrämjande samt stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Uni-Partner AB föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 25 § skollagen, Lgr 11 2.8 rektorns ansvar

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

Profilskolan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering

Enligt skollagen ska elever i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam

och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Biblioteket ska omfatta böcker, facklitteratur och skönlitteratur, informationsteknik och andra medier samt vara anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning. Vid tidpunkten för tillsynen finns i skolan ett skolbibliotek som endast har ett begränsat urval skönlitteratur och facklitteratur. Lärarna framhäver att de främst lånar ut sina egna böcker som stöd i undervisningen.

Lärarna på skolan uppger att som ett komplement till skolans bibliotek besöker skolan också ett närliggande kommunalt bibliotek. För att en sådan lösning ska vara godtagbar krävs det dock mer än att eleverna kan uppsöka ett närliggande bibliotek. Detta innebär i realiteten att skolan måste ha ett organiserat samarbete med det närliggande biblioteket. Profilskolan har inte kunnat redogöra för något sådant organiserat samarbete. Lärarna berättar i intervju att eleverna får en guidad visning och sedan på egen hand får uppsöka biblioteket. De äldre eleverna på skolan uppger även att de inte besöker skolans bibliotek så ofta utan att detta främst gjordes i de lägre årskurserna.

Skolinspektionens bedömning är att det skolbibliotek som finns tillgängligt på skolan inte utgör en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Det befintliga skolbiblioteket uppfyller därmed inte de krav som framgår av författningarna. Inte heller har skolan kunnat påvisa att det finns ett organiserat samarbete med det kommunala biblioteket.

Utredningen visar att eleverna inte har tillgång till ett skolbibliotek som uppfyller författningarnas krav. Huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 36 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Uni-Partner AB en anmärkning.

Huvudmannaskap och godkännande

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Huvudmannaskap och godkännande.

- Överlämna slutbetyg till kommunen där skolan är belägen.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen för en fristående skola där betyg sätts lämna över betygen till den kommun där skolan är belägen.

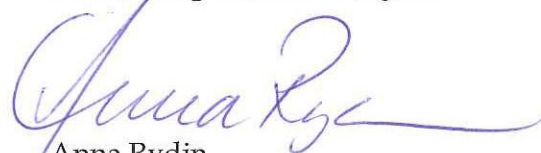
I intervju med rektor och huvudmannens representant vid besökstillfället framkommer att skolan inte har skickat in slutbetyg till elevernas hemkommun tidigare läsår men att det ska ske framöver. Vid faktakontrollen uppger rektorn att slutbetygen nu är inskickade och att detta framöver kommer att göras i god tid.

Skolinspektionen bedömer bristen som mindre allvarlig eftersom skolan nu har skickat in slutbetygen och huvudmannen tilldelas därmed en anmärkning.

Författning

29 kap. 18 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Anna Möller
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsformen Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.